

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felpres címe) I. rendű és a II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Wiszkidenszky és Tóth Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Tóth Péter ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. március 17. napján kelt 19.P.20.717/2015/5. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 6. sorszám alatt, és a Fővárosi Törvényszék 2015. március 17. napján kelt 19.P.20.718/2015/5. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a II. rendű alperesnek tizenöt napon belül 30.000 (Harmincezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 96.000 (Kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket. A további 96.000 (Kilencvenhatezer) forint fellebbezési illeték a Magyar Állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben a ... hétvégi magazin ...-i számában megjelent „...”, valamint a ... internetes portálon ...-án megjelent „... - ... nem hajlandó finomabban fogalmazni” című cikkekben közöltek miatt kérték az alperesek sajtó-helyreigazításra kötelezését.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét mindkét sajtóközlés tekintetében elutasította.

Kötelezte a felpereseket, hogy fizessenek meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 38.100-38.100 forint perköltséget.

Kötelezte az I. rendű felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000-36.000 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alaptörvény IX. cikk (1)-(3) bekezdéseit, 31., 34. cikkét, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1)-(3) bekezdéseit, 10. §-át, 12. § (1), (2) bekezdéseit, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. § (1), (2) bekezdéseit, 343. § (1), (3) bekezdéseit, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2. § (1), (2) bekezdéseit, a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 13., 14., 15. számú állásfoglalásait.

Elsősorban azt emelte ki, hogy az I. rendű felperesnek, mint közszereplőnek csak a közéleti tevékenységét minősítő értékítélettel, bírálattal szemben van fokozott tűrési kötelezettsége, a valótlan tényállításokkal szemben azonban nem. A jóhírnév sérelmével kapcsolatos hivatkozásokat úgy minősítette, hogy azok egy általános személyiségi per alapját képezhetik, amennyiben a közszereplő politikus magatartásának értékelését és bírálatát érinti a kereset, a sajtó-helyreigazítási perben erről nem lehet dönteni.

Az alperesnek a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének való megfelelésre való hivatkozását nem fogadta el, mivel a sajtó felelősségét a közlemény tartalma alapozza meg. A szerkesztőség felelőssége akkor is fennáll, ha ennek a sérelmezett közleménynek a tartalmára nincsen ráhatása. A sajtó-helyreigazítás lehetőségének szempontjából nincs jelentősége annak sem, hogy az I. rendű alperes interjú készítését ajánlotta fel az I. rendű felperes számára.

Azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes nevének többszöri megemlítése miatt a kifogásolt közlésekkel összefüggő érintettsége fennáll, a II. rendű felperesi önkormányzat keresetességi jogát azonban nem ítélte megállapíthatónak. Megítélése szerint az önkormányzat nem kérhet helyreigazítást abban az esetben, ha a közlemény valamelyik tisztségviselőjét érinti. A sajtóközleményeket úgy minősítette, mint amelyek nem a II. rendű felperesi önkormányzat tevékenységéről, hanem a nevében tevékenykedő egyes politikusokról szólt. A cikkek olyan társadalmi jelenséget mutattak be, amelyek nem konkrétan az önkormányzat tevékenységéhez kötődtek; összefüggés annyiban volt kimutatható, hogy a bírált gazdálkodás a II. rendű felperes vagyonával történt.

Erre tekintettel a II. rendű felperes keresetét elutasította, utalva arra is, hogy a sérelmezett közlések nem tényállítások, hanem a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartozó megnyilvánulások.

Azon közléssel kapcsolatosan, hogy „az ... ingatlanok ügye az elmúlt huszonöt év legnagyobb korrupciós ügye”, arra a következtetésre jutott, hogy a közlés véleménynyilvánítás, amely az alperesi következtetés eredménye volt. A korrupciós ügy megjelölés megítélése szerint nem konkrét bűncselekményre utaló kijelentés, hanem az ingatlanvagyonnal való gazdálkodásra utaló szó.

Azon nyilatkozat tekintetében, hogy „bűncselekmény az, ami az ... zajlik, az ingatlanvagyon kijátszása tetten érhető a rendeletekben és a szabályzatokban”, szintén véleménynyilvánító jellegű közlés. A nyilatkozó levezette azt, hogy megítélése szerint a jogszabályok milyen módon teszik lehetővé a meg nem engedett gazdálkodást, és erről az a véleménye, hogy ez bűncselekmény, ezért tette a feljelentést az ügyben.

A korrupció I. rendű felperes neve való azonosíthatósága és „az ... a korrupció melegágya” kitételekkel kapcsolatosan azt rögzítette, hogy ez a rész a kérdéses és válasz összességéből adódik, a szövegrészek egymás nélkül értelmezhetetlenek. A korrupció kifejezés ezen a helyen sem konkrét bűncselekményre utal, hanem a gazdálkodás egészére vonatkozó kritika, vélemény.

Az I. rendű felperes bűnözőnek nevezése a személyére vonatkozó éles kritika, vélemény, mely sajtó-

helyreigazításnak nem lehet a tárgya. A kifejezés nem konkrét bűncselekményre utal, és az interjúalany magyarázatát adja a kifejezés használatának, amikor azt mondja, hogy a bűnöző kifejezés jogi és erkölcsi értelemben is használható. A közleményből kiderül, hogy a nyilatkozó a kifejezést azokra a személyekre használja, akik a közvagyonnal nem megfelelően bánnak.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, melyben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát.

Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság tévesen ítélte meg a II. rendű felperes keresetösségi jogának hiányát. A sérelmezett részek egyértelműen megalapozzák a keresetindítási jogosultságát. Az írás megemlíti az ... tulajdonában álló ingatlanokat, valamint az ... ügyét, illetőleg az önkormányzat döntési körébe tartozó kérdést, és a kerületben zajló eseményeket bűncselekménynek minősíti. A II. rendű felperes mint önkormányzat nem csak közjogi jogviszonyoknak lehet alanya, hanem magánjogi jogviszonyban is rendelkezik jogképességgel.

Ezen túlmenően arra hivatkozott, hogy az általuk sérelmezett szövegrészek kivétel nélkül tényállítások.

Önmagában az a körülmény, hogy az alperesek konkrét büntetőjogi tényállást nem jelöltek meg, a szöveg egészéből az átlagolvasó is következtethet ilyenre. A közfelfogás szerinti értelmezés mellett utalt a Btk. XVII. Fejezetére, mely a „Korrupciós bűncselekmények” címet viseli. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság indokolása vitatható.

Valamely személlyel kapcsolatban akkor lehet bűncselekményről beszámolni, ha vele kapcsolatban már folyik büntetőeljárás, vagy az jogerős ítélettel lezárult. Az interjúalany a korrupció szó használatával azt állította, hogy a felperesek bűncselekményt követtek el.

A felperesek tevékenységével kapcsolatban a bűncselekmény szó használatának minősítése megegyezik a korrupció állításával kapcsolatban kifejtettekkel. Az interjúalany határozott kijelentést tesz, hogy ami zajlik, az bűncselekmény. A nyilatkozatból nem tűnik ki az, hogy az interjúalany a saját véleményét kívánja kifejezésre juttatni.

Az alperesek a korrupció szó használatával nem egy gazdálkodási módra utaltak, hanem bűncselekmény elkövetésével vádolták a felpereseket. Az interjúalany által elmondottakat úgy kell értelmezni, hogy az a vesztegetés tényállásának megfelelő bűncselekményt takar. A véleménynyilvánító közlésnek a kijelentés megfogalmazásából is megfelelően ki kellett volna derülnie.

A bűnöző szó alkalmazásával az interjúalany bűncselekmény elkövetésével vádolta meg az I. rendű felperest. Nem tulajdonított különbséget a jogi és erkölcsi értelemben vett bűnözői minőségeknek.

Előadták, hogy a sérelmezett közlések kivétel nélkül cselekvést, vagy állapotot fejeznek ki, és mint ilyenek, ezek megtörténte, vagy megléte bizonyítással alátámasztható, vagy megcáfolható. A bizonyíthatósági teszt egy külön eljárásban, jelesül a büntetőeljárásban következetesen végig vihető. Amennyiben a büntetőeljárásban jogerősen megállapítják, hogy az illető bűncselekményt követett el, akkor a személyére alkalmazható a bűnöző kifejezés, a perbeli esetben azonban még az alapos gyanúról sem lehet beszélni.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozták.

Álláspontjuk szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett cikk nem konkrétan a II. rendű felperes tevékenységét érintette. Erre tekintettel a II. rendű felperesnek nem volt keresetösségi joga a keresetben foglaltakkal kapcsolatban.

A korrupciós ügy kifejezés az interjúalany álláspontját tartalmazta, amellyel a történetet minősítette. A korrupciós ügy kifejezés semmiképpen nem minősül tényállításnak, nem konkrét

bűncselekményre utaló kijelentés.

Az interjúalany hétköznapi értelemben bűncselekménynek, korrupciónak tekintette a történeteket, ami minősítés és vélemény, ezért az alperesek helyreigazítható tényállítást nem tettek.

A korrupció kifejezés nem tényállítás, nem konkrét bűncselekményre utal, hanem a gazdálkodás egészére vonatkozó kritika és mint ilyen, vélemény.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 19.P.20.717/2015/5. és 19.P.20.718/2015/5. számú ítélete elleni felperesi fellebbezést a két per egyesítését követően bírálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla - részben eltérő indokolás mellett - egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a II. rendű felperesi önkormányzat keresetösszeírási joggal nem rendelkezett a sérelmezett közlések tekintetében.

A keresetösszeírási jog megítélésével összefüggésben is a teljes sajtóközlés (interjú és egyéb összefoglaló közlések) egészét kellett megítélni. Az alperesi írás a II. rendű felperest név szerint valóban nem nevezi meg, csak közigazgatási egységként (...) hivatkozik rá. Mind az interjúból, mind pedig az interjút követő összefoglalókból egyértelmű azonban, hogy a kerületre való utalás a megfelelően azonosítható önkormányzat tevékenységét érinti. Erre vonatkoznak a szabályozási hiányossággal összefüggő közlések, a nem lakás célú ingatlanok önkormányzati értékesítési gyakorlata, és az a jelentős körülmény is, hogy az érintett nyilatkozatok a II. rendű alperes tulajdonában állt ingatlanok értékesítésére vonatkoztak. A II. rendű alperes érintettségét igazolta továbbá az is, hogy az ingatlanok értékesítésének jogi aktusai az önkormányzathoz kötődtek.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság egyetértett a II. rendű felperessel abban, hogy a keresetindítási joga fennállt, ezért ezen az alapon az elsőfokú bíróság a sajtó-helyreigazítási igényt vele kapcsolatban nem utasíthatta el.

Függetlenül a II. rendű felperes keresetösszeírási jogának megítélésétől az elsőfokú bíróság a sérelmezett közléseket a II. rendű felperes esetében is értékelte és azokról állást foglalt, ezért a II. rendű alperest érintő ilyen hiányosság nem mutatkozott a határozatban, így az elsőfokú bíróság határozata érdemben felülbírállható volt.

A sérelmezett közlések megítélésénél a PK 12. számú állásfoglalás alapján a teljes sajtóközlés értelmezésével és egyes részeinek összevetésével kellett eljárni. Az interjút követő, a teljes közlés részét képező, „...”, illetve „... - ...” keretes írással beszámoltak arról, hogy az alperesek interjúalanya (...) feljelentést nyújtott be, ennek eredményeként nyomozás indult és gyanúsítás is történt az ügyben. Erre maga az interjúalany is utalt a nyilatkozatában, amikor beszámolt arról, hogy egy 14 oldalas feljelentést tett, melyet a jelenlegi polgármesternek is átadott. A korrupciós cselekmények és a bűnözéssel kapcsolatos kifejezések használata nem öncélúan az események folyamatától teljesen idegen módon történt, hanem az interjúalany azt alapvetően az általa tett feljelentés ténye és abban foglaltakkal összefüggésben használta.

A „...” írásban a közölték az alperesek, hogy ... - a büntetőjog helyes fogalmai szerint - üzletszerűen, bűnszervezetben elkövetett hűtlen kezelés, hivatali visszaélés elkövetése miatt tett feljelentést.

Az alperesek interjúalánya kétségtelenül erőteljesen fogalmazott, de a sérelmezett nyilatkozat tartalma fedésben volt az általa tett feljelentésben foglaltakkal. Erre a teljes sajtóközlés tartalmából egyértelműen következtetni lehetett. Ilyen körülmények között pedig azt lehetett megállapítani, hogy az alperesek interjúalánya az általa tett feljelentésben foglaltakról nyilatkozott. Mivel a feljelentés ténye és tartalma is köztudomású, az alperesek terhére nem volt róható, hogy a feljelentésben foglaltakról interjú változatban is tudósítottak.

A teljes cikk és sajtóközlés tartalmát értékelve a másodfokú bíróság is úgy foglalt állást, hogy a ..., mint interjúalany a II. rendű felperes ingatlanértékesítési gyakorlatát kritizálta és formailag tényállítást tett, de ténylegesen a véleményét nyilvánította ki a felperesi tevékenységgel kapcsolatosan. Az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata is kifejti azt, hogy a véleménynyilvánítás alapjoga nem korlátozódik csak az értékítéletekre, mivel valamely tény közlése is közvetíthet véleményt [6/1994. (VI. 24.) AB határozat III. 2.]. A feljelentésben megfogalmazottaknak köznapi formában való megismertetése a nyilvánossággal, tényekből (önkormányzati iratok, ingatlanértékesítés) levont következtetések, tényállító nyelvtani megfogalmazással való álláspont közlését jelenti.

Az elsőfokú bíróság az egyes sérelmezett közlések esetében ezért helyesen állapította meg, hogy a nyilatkozatok véleményt közvetítenek, és ebből következően sajtó-helyreigazítás elrendelésére nem kerülhetett sor.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az I. rendű felperes köteles viselni az alperesek perköltségét a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A másodfokú perköltség az alperesi jogi képviselőt, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj.

Az I. rendű felperes köteles továbbá viselni a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (Rendelet) 13. § (2) bekezdése szerint.

A fennmaradó fellebbezési illetéket a Rendelet 14. §-a alapján - a II. rendű felperes személyes illetékmentessége miatt - az állam viseli.

Budapest, 2015. október 29.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő